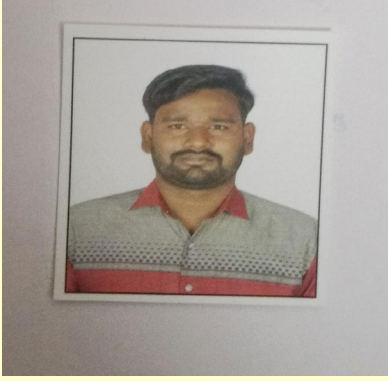

ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡ ಒಳನುಡಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣವಾಗಿ
'ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿ

ಡಾ. ಗಿರೀಶ್ ವೈ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಕನ್ನಡದ ಒಳನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕೋಲಾರದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಆರ್.ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರ 'ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲದವರಾಗಿದ್ದು ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತು, ನಿರೂಪಣಾ ತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಿರೂಪಣೆಯು ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡದ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಸಂವಹನದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಯು ನಿತ್ಯ ಚಲನಶೀಲವಾದುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಲವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬರೆಹಗಾರನು ತನ್ನಲ್ಲಿನ

ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೋ, ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೋ ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆಯ ಬನಿಯನ್ನು, ಅಂತಃಸತ್ವವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಬಗೆಯ 'ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ'ಯ ವಿರಾಟ್ಸ್ವರೂಪವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರ 'ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿಯು ಭಾಷಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡವು ಕನ್ನಡದ ಇತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೂಪಗಳಿಗಿಂತ ತುಸು ಭಿನ್ನವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡವು ಹತ್ತು ಹಲವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡದ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದು 'ಬಹುಭಾಷಿಕ ಪರಿಸರ'ವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ತೆಲುಗು-ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಭಾವವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗಿದ್ದ ಒತ್ತಾಸೆ ಏನು? ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡುನುಡಿಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ತೆರೆದಿಡುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಾವುವು? ಈ ಒಳನುಡಿಯ ಬಳಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಯು ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ವಿಶೇಷಾರ್ಥಗಳೇನು? ಇಂತಹ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಬಗೆಯ ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಅಂಶಗಳು ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಮೌಲಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

'ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿಯ ರಚನೆಕಾರರಾದ ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರು ನನ್ನ ಮಾತು ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ "... ಓದುಗರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿಯೊಂದಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ ಅನ್ನುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿರಸನಗೊಂಡಿದೆ. ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮರುರೂಪ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಹೇಳಿಸಿದ ಕಥೆಯಿದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತೊಂದು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಇತಿಹಾಸವಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ಕೃತಿಯು ಅಧ್ಯಯನ ಬೇಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕೃತಿಗಳು ಸಾಹಚರ್ಯ ಬೇಡುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ."(ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಮುನ್ನುಡಿ,ಪು.ಸಂ xvii)

ಈ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲೇಬೇಕಿದ್ದ ಒತ್ತಾಸೆ, ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಕೋಲಾರದ ಆಡುನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವುಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥಾಸಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾದರೆ ಇದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛಿಂಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅರವತ್ತರ ದಶಕದ ಗ್ರಾಮಭಾರತದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಥೆಗಾರರು ಮಾಲೂರಿನ ಮಲಪನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನ, ಕೃಷಿ, ಊರಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಕರಗ, ನಂಬಿಕೆ-ಆಚರಣೆಗಳು, ದರ್ಪ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಲೈಂಗಿಕ ಆಕ್ರಮಣಗಳು, ವಿಷಮ ದಾಂಪತ್ಯದ ಚಿತ್ರಣ, ಸ್ಥಳೀಯ ಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಶಕ್ತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನ ದುರಂತವನ್ನು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರಾಮನ ಕುಟುಂಬವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಖೀ ಕುಟುಂಬವಾಗಿದ್ದು, ಹೆಂಡತಿಯ ಅಕ್ರಮ ಸಂಬಂಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಆ ಕುಟುಂಬವು ದುರಂತದ ಹಾದಿಯಿಡುವುದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ "ಮೂಡಲ ಸೀಮೆಯ ಆಡುಭಾಷಾ ಬನಿಯ ಪ್ರಥಮ ಕುತೂಹಲಕಾರೀ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಪರಿಯಲ್ಲೇ ನೇರ ಜನಪದ ಬದುಕನ್ನು ಅದರೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುವ ಕಲಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು

ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನನ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ”(ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.ಸಂ xiii-xiv) ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಕೋಲಾರ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಇಲ್ಲಿನ ಕಥಾನಿರೂಪಣೆಯು ಮೈತಾಳುವುದು ಕೋಲಾರ- ಮಾಲೂರುಗನ್ನಡದ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಕಲಿತು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಒಡಲೊಳಗಿದ್ದು ಹೊರಬಂದ ಭಾವದ ಭಾಷೆ. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ನಿರಕ್ಷರರ ನಾಲಗೆ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅವರ ಒಡನಾಡಿ ಲೇಖಕ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಷೆ. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗುವಾಗ ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅದರ ನಾದಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸದೆ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.”(ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ,

ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.ಸಂ xii) ಎಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಥೆಗಾರರಾದ ಸ. ರಘುನಾಥರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಷೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂತಹದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಸಹಜವಾಗಿ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಭಾಷಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಒಳನುಡಿಯ ಬಳಕೆಯು ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಬೈಗುಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತು. ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಮುಂದಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು. “ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಮಾಯದಾಗ ಈ ಜೊತೆಗಾರ ಕ್ಷುದ್ರನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ ಶೌಡಿಯು ಬಾರಲೇ, ಐನೋರಾಗಿ ಅಂದಿ ಬಾಡು ತಿಂಬೋ ನನ ಮಗನೇ, ಲೆಲೆಲೆಲೆ ಸಿಗ್ಗು ಬಣ್ಣ ಇಲ್ಲದೋನೇ, ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕ ನನ್ನ ಆಟು. ನಿನ್ನ ಗ್ಯಾಮಾಳಕ ನನ ಗಡ್ಡೇ ಎಂದು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ನಾಳಗೆ ಅಟ್ಟಾಡಿಸುತ್ತಾನೂ, ನಿನ ನಾಲಕೆ ಬೀಳಾ, ನಿನ ಎಂಡರು ಸಾಯಾ, ಯಾವತ್ತೋ ನಿನ ಆ ಶಲ್ಲಾಪುರದಮ್ಮನು ನೀನು ಕೇಳಿದೊಪ್ಪಂದವೇ ನಿನ್ನ

ತೆಕ್ಕಂಬೋದು. ಎಂದಿನಿಂದ ಕಾದಿದ್ಧೆಯೋ ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ಆಳು ಮಾಡೋಕೆ ಎಂದು ಬಾಯಿ ಹೋದ ಕಡೆಕೆಲ್ಲ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.”(ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಪು.ಸಂ ೭೨) ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಟಕನ್ನಡವು ಶೀಲ, ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬೈಗುಳಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಳನುಡಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನಪದರ ಸಹಜ ಭಾಷಾಬಳಕೆಯು, ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಳಿದು ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಗ್ಗು ಬಣ್ಣ, ಆಟು, ಗ್ಯಾಮಾಳ, ಗಡ್ಡೇ ಮೊದಲಾದ ಬೈಗುಳ ಸಂಬಂಧಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಸಪ್ಪಲಮ್ಮನ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದ ವಿವರಗಳು ಬಂದಿರುವ ಬಗೆ ಹೀಗಿದೆ : “ಗೆಜ್ಜೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಗೊಡ್ಡುಗಳು ನಮುಲಾಕುವಾಗ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಕಿಣಿ ಕಿಣಿ ಸದ್ದು ಬರುವುದು. ನೋಣ ಓಡಿಸಲು ಅವು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಾಗ ಕರಡಿ ಕೂದಲ ಹಗ್ಗದಾಗ ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಟೆ ಡಣಡಣ ಅನ್ನುವುದು. ಲಾಳ ಕಟ್ಟಿದ ಕಾಲು ಟಕಟಕ ಸದ್ದು ಮಾಡುವುದು. ಬಂಡಿಗಳು ಡಗಡಗ,

ಜಗ್‌ಜಗ ಶಬ್ದದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಾಗುವುವು. ಟಕಟಕಟ, ಡಗಡಗ, ಕಿಣಿಕಿಣಿ, ಡಣಡಣ ಸದ್ದುಗಳು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುವು. ಎಲ್ಲ ಎಜ್ಜೆಗಳಿಂದ ದುಮ್ಮೆದ್ದು ಮೇಲು ಮೇಲಕೆ ಏರುವುದು. ಏರಿ ಕೆಂಪು ದುಮ್ಮು ದಾರಿಯೊಂದನ್ನು ಆಕಾಸದಾಗ ಬರೆಯುವುದು. ಆ ದಾರಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸದೆ ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಿಂತು ಜನರಕ ‘ಎಲೋ, ಸಪ್ಪಲಮ್ಮನ ಪರಿಷೆಕ ಇದಪ್ಪಾ ದಾರಿ’ ಅಂತ ಏಳುವುದು. ಆಕಾಸದಾಗಿನ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳನ ‘ನೋಡಬನ್ನಿರಿ ಯೀ ಐಭೋಗವನ್ನು’ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಮುಂದಿನೊರ್ಸ ಪರಿಷೆಕ ನಾನಿರುತೀನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನುಸುವ ಇರೀಕರು ನಾನೂ ಬತ್ತೀನಂತ ಬಂಡಿಗಳಾಗ ಕುಂತು ಪರಿಷೆಕೋಗುವರು” (ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಪು.ಸಂ ೧೨೮)

ಈ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಒಳನುಡಿಯನ್ನು ಗದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪದ್ಯದ ಧಾಟಿಯನ್ನು, ನಾದಮಾಧುರ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಗೆ ತರಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ

ನೋಡಬಹುದು. ಜಾತ್ರೆಯಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಹಜತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಗೆಗೆ “ಸಂಯಮಿತ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಕಾವ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆ ಕಾವ್ಯದ ಭಾವುಕತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ.”(ಆರ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.ಸಂ xiv) ಎಂಬ ಎನ್.ಬಿ. ಚಂದ್ರಮೋಹನ್ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನಭಾಷೆಯ ಒಳನುಡಿಗಳು ಹಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಗೊಂಡಾಗ ಅದು ಹೊಸತನದೊಂದಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ಉಳಿವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಕೃತಿಗಳು :

೧. ಕನ್ನಡ ಶೈಲಿ ಕೈಪಿಡಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೬ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ
೨. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ ನಾರಣಾಪುರ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಕಿರಣ ಕಿಶೋರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್, ೨೦೦೫
೩. ನಾರಾಯಣ ಕೆ. ವಿ, ಶೈಲಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೧೭(ಮೂ.ಮು)
೪. ರಾಜಪುರೋಹಿತ ಬಿ. ಬಿ, ಶೈಲಿವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೧೦
೫. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಆರ್, ಗೂಡುದೀಪವು ಆರಿದೆದೆಯಲ್ಲಿ, ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು,